

плачевно състояние. Не долни дрѣхи опълченцитѣ имаха достатъчно, тъй като такива се испращаха отъ много градища изъ България. На примѣръ, отъ Свищовъ бѣха получени за дружинитѣ по 112 арш. бѣло сукно, 85 сиво, 80 чифта чорапи, 150 чифта ржжавици, ризи и мн. други.

Офицеригѣ, както и опълченцитѣ, се пораспустнаха.

Първитѣ често себираха ту у едного, ту у другиго да прѣкарватъ врѣмето и разнообразятъ монотонния котленски животъ. Даваха се често обѣди и вечери съ музика. На тѣзи обѣди се лѣяха рѣчитѣ, както и шампанското, и твърдѣ често въ тия рѣчи се въсхваляваше юначеството на опълченцитѣ. Не се чуваше вече онова систематическо нападение на Българитѣ. Сега въ дружинитѣ — повечето офицери бѣха нови. Въ 3-я дружина бѣха останали стари само: Капитанъ Поповъ, Штабсъ-Капитанъ Сокальски, Поручикъ Живаревъ и Большевъ, — другитѣ же — едната частъ останаха на бойното поле, а другата — ранени и осакатени, може би за прѣвъ цѣлия имъ животъ, лежяха изъ болницитѣ.

Отчаяния българофобъ Живаревъ стана яръ българофилъ, като свърши съ това, че даже се ожени за котлянка.

Официалнитѣ и не официалнитѣ обѣди, обаче, мене не ме привличаха. Тѣ ми бѣха въ тѣжестъ, защото още отъ 29 Декемврий азъ се чувствувахъ злѣ. Силнитѣ стомашни болки, главоболия, ревматизмъ, а по нѣкой пѣтъ и нервнитѣ припадъци силно ме мъчаха, и за туй азъ прѣдпочитахъ да прѣкарвамъ врѣмето на квартирата — въ обществото на бабиното Х. домочадие. Малкия ми приятелъ — Петръ ми обърна вниманието съ съобразителността и силната си паметъ. Той много обичаше да чете. Мене ми бѣше приятно да гледамъ радостта му, когато му донасяхъ нѣкои нови книги. Азъ се очудвахъ на това, какъ отъ едно прочитание, това дѣте съ подробности и интонация прѣдаваше съдържанието на новата книга.

— Грѣхота ще бжде Бабо Х., ако не оставишъ Петра да се изучи, казвахъ азъ на майка му.